

โรคติดเชื้อระบบสืบพันธุ์นำรู้: โรคพยาธิในช่องคลอด

อ.พญ.เจนจิต ฉายะจินดา
พยาบาลวิชาชีพ พยาบาล อเนกกลาภ
หน่วยโรคติดเชื้อทางนรีเวชและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี
ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

โรคพยาธิในช่องคลอดเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่พบได้น้อยลงในปัจจุบัน แต่ทำให้เกิดอาการ
ค่อนข้างรุนแรง

สาเหตุของโรคพยาธิในช่องคลอด

เกิดจากการติดเชื้อโปรโตซัว ที่ชื่อ Trichomonas vaginalis ซึ่งมีขนาดใกล้เคียงเม็ดเลือดขาว เชื้อ
นี้มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาทำให้เกิดการระคายเคืองมาก สามารถตรวจพบได้ในน้ำอสุจิและน้ำในช่อง
คลอด จึงถ่ายทอดผ่านทางเพศสัมพันธ์เป็นหลัก สำหรับการมีเพศสัมพันธ์โดยการใช้นิ้วหรือนิ้วช่วย
ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าทำให้เกิดการถ่ายทอดเชื้อได้

กิจกรรมต่อไปนี้ ไม่ทำให้เกิดการถ่ายทอดเชื้อโรคพยาธิในช่องคลอด ได้แก่ กอด จูบ ใช้ห้องน้ำ
ผ้าเช็ดตัวร่วมกัน การใช้สระว่ายน้ำร่วมกัน หรือการใช้แก้วน้ำ จาน ชามร่วมกัน

อาการของโรคพยาธิในช่องคลอด

พบว่าผู้ชายมักไม่แสดงอาการ ในขณะที่ผู้หญิงจะมีอาการค่อนข้างชัดเจน อาการในผู้หญิง ได้แก่
ตกขาวผิดปกติ เช่น ปริมาณมากขึ้น มีสีเหลืองหรือเขียว แสบ เวลาปัสสาวะ คันในช่องคลอด เป็นต้น
สำหรับอาการในผู้ชาย ได้แก่ มูกใสออกจากท่อปัสสาวะโดยไม่ใช้น้ำปัสสาวะหรือน้ำอสุจิ แสบเวลา
ปัสสาวะ ปวดที่อัณฑะ มีการอักเสบที่หนังหุ้มปลายองคชาต(พบน้อย) เป็นต้น

จะทราบได้อย่างไรว่ามีการติดเชื้อโรคพยาธิในช่องคลอดแล้ว

หากท่านหรือคู่นอนมีอาการข้างต้นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ชนิดใดชนิด
หนึ่ง ท่านควรเข้ามารับการตรวจที่หน่วยฯ เมื่อท่านมาที่หน่วยฯ ท่านจะได้รับการซักประวัติ ตรวจร่างกาย
ตรวจภายใน นำตกขาวไปตรวจภายใต้กล้องจุลทรรศน์ และการตรวจมะเร็งปากมดลูก (สำหรับผู้หญิง)

ขั้นตอนในการวินิจฉัยเบื้องต้น สามารถทำได้แล้วเสร็จภายใน 1 วัน ส่วนผลการตรวจมะเร็งปาก

มดลูกจะทราบผลประมาณ 1 สัปดาห์ เมื่อผลการตรวจสับสโนว่าท่านติดเชื้อโรคพยาธิในช่องคลอด ท่านควรได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นร่วมด้วย ได้แก่ โรคติดเชื้อเอชไอวี โรคไวรัสตับอักเสบบี และโรคซิฟิลิส

การเก็บสิ่งส่งตรวจควรทำทุกตำแหน่งที่ท่านมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การตรวจหาเชื้อในคอ หากท่านเคยมีเพศสัมพันธ์โดยการใช้ปาก หรือ การตรวจทางทวารหนักหากท่านเคยมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก เป็นต้น

ความแม่นยำในการตรวจวินิจฉัย

ขึ้นกับตำแหน่งและปริมาณเชื้อโรคพยาธิในช่องคลอด พบว่าการตรวจที่บริเวณคอจะมีความแม่นยำน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ไม่มีการตรวจใดให้ผล 100 % ดังนั้น หากท่านยังคงมีอาการอยู่ ทั้งที่ผลการตรวจทุกอย่างเป็นลบ แนะนำให้มาตรวจติดตามเพื่อประเมินซ้ำอีกครั้ง ในทางกลับกัน หากท่านไม่มีอาการแต่ผลการตรวจเป็นบวก (เนื่องจากคุณนอนของท่านติดเชื้อ) แนะนำให้ท่านรับการรักษาอย่างครบถ้วน

การรักษาโรคพยาธิในช่องคลอด

การใช้ยาปฏิชีวนะ ผู้ป่วยควรได้รับการรักษาให้เร็วที่สุด เพื่อลดการแพร่เชื้อ ในกรณีที่ท่านมีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อ หากไม่สามารถที่จะรับการตรวจเพื่อวินิจฉัย ควรรับยาเพื่อการรักษาไปเลย

ยาที่ใช้ในการรักษาเป็นยาต้านปรอทเป็นหลัก (Metronidazole) มักเริ่มจากการรับประทานครั้งเดียว โดยมีจำนวนเม็ดยา 4-5 เม็ด หากการตอบสนองต่อยาชุดนี้ไม่ดี จะมีการรักษาเพิ่มเติมโดยการรับประทานยานานขึ้นเป็นจำนวน 7 วัน ผลข้างเคียงของยา คือ อาการคลื่นไส้ อาเจียนมาก หากท่านรับประทานยา แล้วอาเจียนเอาตัวยาออกไป ท่านควรจะต้องมารับยาใหม่และรับประทานอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ยาปฏิชีวนะที่รักษาโรคนี้มีข้อควรระวัง คือ ควรหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างที่ใช้ยาไปจนถึงหลังรับประทานยาเม็ดสุดท้ายหมดไปแล้ว 24 ชั่วโมง

อาการต่างๆ จะหายไปเมื่อไร

อาการตกขาวผิดปกติและแสบเวลาปัสสาวะ จะหายไปค่อนข้างเร็วใน 2-3 วันหลังเริ่มการรักษา หากอาการต่างๆ ไม่ดีขึ้นตามนี้ ท่านควรมารับการตรวจประเมินซ้ำจากแพทย์ที่หน่วยฯ

เมื่อรักษาครบถ้วนแล้วจะต้องกลับมารับการตรวจซ้ำอีกหรือไม่

ท่านควรมารับการตรวจซ้ำจนกว่าจะแน่ใจว่าหาย

โรคพยาธิในช่องคลอดไม่รักษาได้หรือไม่

ไม่ได้ ถึงแม้ว่าบางรายมีอาการดีขึ้นเอง แต่ยังคงไม่แนะนำให้เพิกเฉยไม่รับการรักษา เพราะหากไม่ได้รับการรักษา ท่านก็จะแพร่เชื้อไปยังคู่นอนของท่าน และท่านจะได้รับเชื้อกลับเข้ามาอีก

จะกลับไปมีเพศสัมพันธ์อีกครั้งได้เมื่อไร

จนกว่าที่ท่านและคู่นอนของท่านจะได้รับการรักษาอย่างครบถ้วนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ในกรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จริงๆ จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัยอย่างเคร่งครัด

จะทราบได้หรือไม่ว่าได้รับเชื้อมานานเท่าใด

บอกได้ยาก เนื่องจากตัวโรคสามารถดีขึ้นเองได้บางส่วน ทำให้มีการติดกลับไปมาระหว่างท่านและคู่นอน

ควรแจ้งผลการตรวจกับคู่นอนหรือไม่

ควรอย่างยิ่ง เพื่อรักษาไปพร้อมๆ กัน โรคพยาธิในช่องคลอดเป็นโรคที่รักษาได้ง่ายและหายขาด หากท่านไม่สะดวกใจในการแจ้งผลต่อคู่นอนหรือตามคู่นอนมารับการตรวจ ท่านสามารถมารับคำปรึกษาจากหน่วยฯ หรือขอให้ทางหน่วยฯ เป็นผู้ประสานงานให้โดยการแจ้งผลนี้ จะไม่มีการระบุถึงตัวท่าน

ผลของโรคพยาธิในช่องคลอดต่อการมีบุตร

โรคพยาธิในช่องคลอดไม่ทำให้เกิดภาวะมีบุตรยาก เมื่อเป็นโรคนี้นั้นในระหว่างการตั้งครรภ์ โรคพยาธิในช่องคลอดที่มีอาการรุนแรง อาจกระตุ้นให้เกิดการคลอดก่อนกำหนดได้ แต่จะไม่มีการถ่ายทอดเชื้อไปที่ทารก

โรคพยาธิในช่องคลอดทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูกหรือไม่

ไม่

หากท่านมีข้อสงสัย หรือต้องการรับข้อมูลเพิ่มเติม

กรุณาติดต่อ หน่วยโรคติดต่อทางนรีเวชและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี (คลินิก 309) ตึกผู้ป่วยนอก ชั้น3 โรงพยาบาลศิริราช โทรศัพท์ 02-419-7377 , 02-419-4899 ในวันและเวลาราชการ E-mail address: siriraj.309@hotmail.com หรือ siriraj.309@gmail.com